

Legal Alert

31 stycznia 2024 r. | www.skslegal.pl

Sprawozdawczość zrównoważonego rozwoju zgodnie z CSRD/ESRS. Nowe obowiązki

I. Dyrektywa CSRD

Obowiązująca od 5 stycznia 2023 r. dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2464 z dnia 14 grudnia 2022 r. dotycząca sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju – tzw. CSRD (ang. Corporate Sustainability Reporting Directive) wprowadza **rewolucyjne zmiany już od roku 2024**:

- a) znacząco **poszerza krąg podmiotów zobowiązanych do raportowania** zagadnień zrównoważonego rozwoju – szczegóły poniżej w punkcie II. *Kto będzie musiał raportować i od kiedy?*;
- b) wymaga, aby raportowanie obejmowało zagadnienia, które są **istotne**, było dokonywane rzetelnie, w sposób zapewniający **porównywalność** (także z raportami innych spółek) i **weryfikowalność** przedstawianych informacji, a także aby przedstawiane informacje były **zrozumiałe** dla odbiorcy – w tym celu raporty będą musiały być sporządzane zgodnie ze standardami ESRS, o czym piszemy więcej w punkcie III. *ESRS* poniżej;
- c) sprawozdanie zrównoważonego rozwoju będzie częścią sprawozdania z działalności – **zarząd** będzie więc ponosił **odpowiedzialność karną** w razie niesporządzenia sprawozdania, sporządzenia go niezgodnie z przepisami ustawy lub zawarcia w nim nierzetelnych danych, a także w razie niezłożenia go do KRS lub nieudostępnienia wspólnikom lub akcjonariuszom;
- d) sprawozdanie będzie podlegało audytowi – **atestacji**, początkowo przez biegłych rewidentów, a docelowo przez „niezależnego dostawcę usług atestacyjnych”;
- e) punktem wyjścia do przygotowania sprawozdania zrównoważonego rozwoju będzie **ocena istotności** (*materiality assessment*) – w ramach tego (dość skomplikowanego i wielowątkowego) procesu jednostka sama będzie oceniać, jakie zagadnienia zrównoważonego rozwoju są dla niej istotne i w związku z tym muszą być przez nią zaraportowane; prawidłowość oceny będzie weryfikował audytor;
- f) konieczne będzie **wdrożenie** procesu **należytej staranności** (*due diligence*) zgodnie z wytycznymi zawartymi w ESRS oraz Wytycznymi ONZ dotyczącymi biznesu i praw człowieka i Wytycznymi OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych, który wspierał będzie proces oceny istotności; konieczne będzie też zaangażowanie w proces **interesariuszy** (*stakeholders*);
- g) ocena istotności obejmować będzie nie tylko działania własne przedsiębiorstwa, ale również jego **łańcuch wartości** i relacje biznesowe;
- h) zidentyfikowane w ramach procesu oceny istotności wpływy (*impacts*), ryzyka (*risks*) i szanse (*opportunities*) w zakresie zrównoważonego rozwoju mogą wymagać **zmian strategii i modelu biznesowego** przedsiębiorstwa, a przedsiębiorstwo będzie zobowiązane do opisanie w raporcie w jaki sposób zagadnienia zrównoważonego rozwoju wpływają na jego strategię i model biznesowy;
- i) elementem sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju będzie dokonanie **ujawnień kluczowych wskaźników wyników** (KPIs) zgodnie z art. 8 rozporządzenia o taksonomii UE (rozporządzenie (UE) 2020/852); w związku z tym, na potrzeby raportowania konieczne będzie również dokonanie oceny zgodności działalności gospodarczej z taksonomią.

Dyrektywa CSRD powinna zostać zaimplementowana do polskiego porządku prawnego do 6 lipca 2024 roku.

II. Kto będzie musiał raportować i od kiedy?

Obowiązki raportowania na podstawie dyrektywy CSRD będą w Polsce dotyczyły blisko 3 tys. spółek. Ponieważ proces raportowania może stanowić poważne wyzwanie dla przedsiębiorstw, które dotychczas nie przygotowywały sprawozdań niefinansowych, dyrektywa przewiduje stopniowe wejście w życie nowych obowiązków:

	2025 (za 2024 r.)	2026 (za 2025 r.)	2027 (za 2026 r.)	2029 (za 2028 r.)
Spółki objęte regulacją	Duże spółki (objęte dyrektywą NFRD)	Pozostałe duże spółki	MŚP notowane na rynku regulowanym	Podmioty zależne, których spółki dominujące są spoza UE
Kryteria	<p>Duże przedsiębiorstwa, które są jednostkami zainteresowania publicznego (JZP), tj. przedsiębiorstwa notowane na rynku regulowanym UE, instytucje kredytowe, zakłady ubezpieczeń lub inne jednostki wskazane jako JZP przez państwa członkowskie, spełniające następujące kryteria:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ obrót netto >50 mln EUR ▪ <u>lub</u> suma bilansowa >25 mln EUR ▪ <u>oraz</u> średnioroczne zatrudnienie >500 pracowników 	<p>Pozostałe duże przedsiębiorstwa z UE spełniające 2 z 3 kryteriów:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ średnioroczne zatrudnieni >250 pracowników ▪ obrót netto >50 mln EUR ▪ suma bilansowa >25 mln EUR 	<p>Jednostki notowane na rynku regulowanym UE</p>	<p>Wszystkie duże spółki oraz małe i średnie spółki notowane na rynku regulowanym UE, które mają spółkę dominującą najwyższego szczebla z kraju trzeciego (o ile jej skonsolidowane przychody netto na terenie UE przekroczyły 150 mln EUR w poprzednim i bieżącym roku obrotowym)</p>

III. ESRS

Sprawozdania zrównoważonego rozwoju muszą być sporządzane zgodnie z europejskimi standardami sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju (*European Sustainability Reporting Standards*, ESRS).

Pierwszy (podstawowy) zestaw ESRS obejmuje **12 standardów**, na które składają się: (i) 2 standardy przekrojowe, które określają podstawowe zasady raportowania (ESRS 1) oraz ujawnienia ogólne obowiązkowe dla wszystkich przedsiębiorstw (ESRS 2), a także (ii) 10 standardów tematycznych dotyczących zagadnień środowiskowych (E), społecznych (S) i związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej (etyką w biznesie; G). Zakres ujawnień w ramach standardów tematycznych uzależniony jest od wyników **oceny istotności**.

W kolejnych alertach prawnych omówimy bardziej szczegółowo strukturę ESRS oraz poszczególne standardy, a także wyjaśnimy szerzej kluczowe pojęcia wskazane powyżej – w tym: ocenę istotności, proces należytej staranności i zaangażowanie interesariuszy. Już teraz zwracamy uwagę, że polska wersja językowa ESRS jest daleka od doskonałości – stąd w naszych alertach kluczowe pojęcia przedstawiamy również w angielskiej wersji językowej i rekomendujemy pracę na obu wersjach.

IV. Jak możemy pomóc?

Nasz Zespół ESG, który liczy już ponad 15 prawników, pomaga klientom w przygotowaniu się do raportowania zgodnie z ESRS oraz w samym procesie raportowania poprzez wsparcie m.in. w:

- a) przeprowadzeniu **oceny istotności** zagadnień zrównoważonego rozwoju obejmującej ocenę istotności wpływu (*impact materiality*) oraz ocenę istotności finansowej (*financial materiality*) zgodnie z wytycznymi zawartymi w ESRS oraz wytycznymi EFRAG;
- b) ustanowieniu w spółce **procesu należytej staranności** (*due diligence*) w zakresie zrównoważonego rozwoju zgodnie z wytycznymi zawartymi w ESRS 1 (*Wymogi ogólne*) oraz Wytycznymi ONZ dotyczącymi biznesu i praw człowieka i Wytycznymi OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych;

- c) ustaleniu zakresu **łańcucha wartości** na potrzeby raportowania oraz w ustaleniu kluczowych **interesariuszy** (zainteresowanych stron; *stakeholders*) spółki;
- d) **sporządzeniu sprawozdania zrównoważonego rozwoju** zgodnie z ESRS;
- e) ocenie **zgodności** działalności gospodarczej z taksonomią i sporządzeniu ujawnień kluczowych wskaźników wyników (KPIs);
- f) ustaleniu **luki regulacyjnej** (tj. obszaru, w którym działalność klienta nie jest dostosowana do przepisów prawa lub wymagań dotyczących raportowania);
- g) **opracowaniu** strategii ESG, polityk, działań, wskaźników i celów związanych ze zrównoważonym rozwojem z uwzględnieniem wyników przeprowadzonego procesu oceny istotności;
- h) **przygotowaniu zmian do dokumentów i umów** wykorzystywanych w działalności biznesowej w celu zapewnienia możliwości pozyskiwania wymaganych informacji od uczestników łańcucha wartości z uwzględnieniem niezbędnych postanowień dotyczących ochrony tajemnicy przedsiębiorstwa i innych informacji poufnych;
- i) przeglądzie i aktualizacji zestawu **zbieranych wewnętrznie danych** w celu zapewnienia, aby były one przydatne z punktu widzenia raportowania zgodnie z ESRS.

Prowadzimy również dedykowane, zamknięte szkolenia przygotowujące do raportowania.

Zapraszamy do kontaktu:

Borys D. Sawicki

Radca prawny, współkierujący

Zespołem ESG w SK&S

☎ +48 604 197 848

✉ borys.sawicki@skslegal.pl

Członek Komitetu ESG przy Krajowej Izbie Gospodarczej, członek grupy wsparcia EFRAG ds. rozwoju standardów raportowania dla małych i średnich przedsiębiorstw (VSME ESRS), członek Rady Innowatorów ESG przy Polskim Stowarzyszeniu ESG, członek grupy roboczej dot. minimalnych gwarancji przy Związku Banków Polskich i ekspert Grupy Roboczej ds. stosowania Taksonomii UE pod auspicjami polskiego Ministerstwa Rozwoju i Technologii.

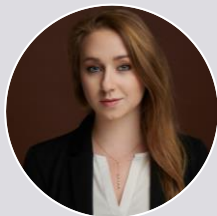
Joanna Mróz

Radca prawny, prawnik

☎ +48 698 166 356

✉ joanna.mroz@skslegal.pl

Członkini Zespołu ds. ESG. Regularnie publikuje i prowadzi szkolenia w temacie ESG, raportowania oraz obowiązków ujawnieniowych dla uczestników rynku finansowego.

Klaudia Księżopolska

Prawnik, aplikantka adwokacka

☎ +48 734 741 318

✉ klaudia.ksiezopolska@skslegal.pl

Członkini Zespołu ds. ESG. Publikuje i prowadzi szkolenia z tematyki dotyczącej obowiązków ujawnieniowych dla uczestników rynku finansowego, ESG oraz raportowania.

Jakub Lach

Prawnik

☎ +48 692 415 088

✉ jakub.lach@skslegal.pl

Członek Zespołu ds. ESG. Regularnie publikuje i prowadzi szkolenia z tematyki dotyczącej ESG, raportowania oraz obowiązków ujawnieniowych dla uczestników rynku finansowego. Koncentruje się na kwestiach regulacyjnych związanych z publicznym i prywatnym prawem bankowym oraz instytucjami finansowymi.